

UCHWAŁA NR XV/65/15
RADY MIEJSKIEJ W IZBICY KUJAWSKIEJ
z dnia 27 listopada 2015 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Izbica Kujawska

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015r.,poz.1515), art.110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 163 ze zm.) art.6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390.), uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Izbica Kujawska na lata 2015- 2020 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Izbicy Kujawskiej oraz Kierownikowi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy Kujawskiej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia .

PRZEWODNICZĄCY RADY

Zofia Warda

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE na lata 2015-2020

WSTĘP

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań aspołecznych, grożących patologiami, w tym przemocą domową.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na samorządy obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, prowadzenia poradnictwa i interwencji w przypadku jej zaistnienia, a także do prowadzenia ośrodków wsparcia dla osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest podstawową i niezastąpioną grupą, jedynym i niepowtarzalnym środowiskiem kształującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu.

W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Według definicji zawartej w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks Karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie najczęściej występuje w rodzinach najuboższych, jest powiązana z alkoholizmem, niskimi dochodami finansowymi na członka rodziny, niskim wykształceniem, małą świadomością społeczną. Przypadki znęcania najczęściej odbywają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. Praktycznie ofiary przemocy boją się, a niejednokrotnie wstydzą się o tym mówić i rozgłaszać. Trudno jest im w tych sprawach zeznawać w sądzie i dlatego wolą, aby przemoc ta trwała. Tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie, poprzez zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmierzającego do zmniejszenia skali zjawiska przemocy oraz pogłębianie społecznej świadomości tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

PODSTAWA PRAWNA

§ 1

Program realizowany będzie w oparciu o następujące akty prawne:

1. ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U Nr 180, poz. 1493 z późn. zm)
2. ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r., poz. 163 z późn. zm.)
3. ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2007r. Nr 70, poz.473 z późn. zm.)
4. Program jest spójny z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy, Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Izbica Kujawska na lata 2009-2015 oraz Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii na 2015 rok.

ZAŁOŻENIA OGÓLNE. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISK PRZEMOCY W RODZINIE.

§ 2

1. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym . Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.
2. Rodzaje przemocy:
 - 1) Przemoc fizyczna- jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia, lub pozbawienie jej życia (popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy itp .)
 - 2) Przemoc seksualna- to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych (wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, uprawianie seksu przy dziecku, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety, molestowanie, pornografia, gwałt itp.)
 - 3) Przemoc psychiczna- to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu (wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb itp.)
 - 4) Przemoc ekonomiczna- to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy (odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny itp.)

- 5) Zanedbanie- to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych (niedożywienie, ubranie niestosowne do pory roku, nieleczenie chorób, brak odpowiedniej opieki, narażanie na niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia itp.) i emocjonalnych (brak miłości, troski, opieki, chłód, odrzucenie, stawianie np. dziecku zbyt dużych wymagań, ograniczanie jego rozwoju itp.)
3. Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną, z art. 207 Kodeksu karnego (Dz. U. Z 1997r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.). Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi: „§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osoba nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat. § 2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. § 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.”
4. Przemoc w rodzinie ma nieraz tragiczne konsekwencje, prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie postrzegania samej siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.
5. Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy.
6. Program Przeciwdziałania Przemocy Gminy Izbica Kujawska ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2015-2020 W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

ANALIZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY IZBICA KUJAWSKA.

§ 3

1. Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zbadania, jest tematem wstydliwym, często ukrywanym. W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie. Na terenie przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny.
2. Dane z Posterunku Policji w Izbicy Kujawskiej świadczą, że zjawisko przemocy istnieje. W 2014 roku przeprowadzono:
 - 1) 19 interwencji domowych;
 - 2) założono 12 Niebieskich Kart;
 - 3) zatrzymano do wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych 32 osoby
 - 4) do miejsca zamieszkania odwieziono 68 osób.
3. Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Izbicy Kujawskiej

wynika, że w roku 2014 :

- 1) zostały przeprowadzone rozmowy interwencyjno - motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu z 10 osobami;
 - 2) zostały przeprowadzone rozmowy interwencyjne z 20 osobami współuzależnionymi;
 - 3) wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec 9 osób;
4. Z danych z Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego Dla Uzależnionych i Ich Rodzin w Izbicy Kujawskiej wynika, że:
- 1) z porad terapeuty skorzystało ogółem 89 osób.
 - 2) wśród tych osób było 15 uzależnionych lub współuzależnionych kobiet.
 - 3) wiek osób zgłaszających się kształtował się w przedziale 28-60 lat.
5. Nadzorem kuratorskim zostało objętych 16 rodzin oraz prowadzono postępowanie wobec 4 nieletnich osób. Dozór policyjny otrzymały 2 osoby.
6. Na dzień 31 grudnia 2014 roku Gmina Izbica Kujawska liczyła 7.873 mieszkańców. Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Włocławku to 742 osoby z czego długotrwale bezrobotni to 518 osób, natomiast z prawem do zasiłku jest tylko 94 osoby.
7. W 2014 roku z różnych form pomocy społecznej przede wszystkim z tytułu bezrobocia i niepełnosprawności skorzystało łącznie 373 rodzin a 1110 osób w tych rodzinach co stanowi 14% ogółu mieszkańców gminy .
8. Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy, w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nie ujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania. Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających do jak największego zmniejszenia problemu przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami.

ADRESACI PROGRAMU

§4

1. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie adresowany jest do mieszkańców Gminy Izbica Kujawska.
2. Program ten skierowany jest w szczególności do ofiar przemocy w rodzinie, w tym :
 - 1) dzieci,
 - 2) współmałżonków,
 - 3) partnerów w związkach nieformalnych,
 - 4) osób starszych, osób niepełnosprawnych,
 - 5) sprawców przemocy w rodzinie,
 - 6) świadków przemocy w rodzinie,
 - 7) przedstawicieli władz lokalnych,
 - 8) przedstawicieli instytucji pracujących z dziećmi (nauczyciele, pedagodzy, pracownicy socjalni, policjanci, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, pracownicy służby zdrowia, księża).

CELE PROGRAMU - CEL GŁÓWNY

§5

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy w gminie Izbica Kujawska.

Osiągnięcie celu głównego jest uwarunkowane realizacją przedstawionych celów szczegółowych

CELE SZCZEGÓŁOWE.

§6

1. Wsparcie rodzin, w których stosowana jest przemoc.

- 1) Udzielanie przez Ośrodek Pomocy Społecznej pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą.
- 2) Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w których stosowana jest przemoc.
- 3) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez podejmowanie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie (np. organizowanie szkoleń i warsztatów edukacyjnych).
- 4) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i prawnej dla rodzin dotkniętych przemocą.
- 5) Prowadzenie edukacji wśród ofiar przemocy w rodzinie w zakresie przysługujących im praw.
- 6) Tworzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.
- 7) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
- 8) Podjęcie wszelkich innych działań mogących przyczynić się do powstrzymania przemocy w rodzinie, a nie ujęte w niniejszym programie.

2. Podniesienie świadomości mieszkańców gminy w zakresie przemocy w rodzinie.

- 1) Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy w rodzinie m.in. poprzez organizowanie prelekcji, pogadarek, warsztatów profilaktycznych oraz upowszechnianie materiałów edukacyjno- informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie.
- 2) Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki agresji i przemocy, m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki.
- 3) Organizowanie dla nauczycieli i pedagogów szkoleń i warsztatów dotyczących przemocy w środowisku szkolnym i rodzinnym.
- 4) Współuczestnictwo w programach i kampaniach społecznych poświęconych przemocy w rodzinie i jej skutkom.
- 5) Wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego promujące zachowania nieagresywne,
- 6) Prowadzenie kampanii zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji, grach komputerowych;

3. Zacieśnienie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- 1) Monitorowanie przemocy w rodzinie w gminie; włączanie w tę działalność społeczności lokalnej.
- 2) Działania Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Izbica Kujawska.
- 3) Kontynuowanie przez pracowników socjalnych i przedstawicieli policji i kuratorów sądowych wizyt w rodzinach zagrożonych i dotkniętych przemocą.
- 4) Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dotkniętych przemocą w rodzinie.
- 5) Zintegrowanie działań w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie poprzez wypracowanie procedur aktywnej i stałej współpracy placówek oświatowych, jednostek

pomocy społecznej i służby zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych i Kościoła.

4. Opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

1. Wdrażanie procedury „Niebieska Karta”, poprzez :

- a) organizowanie cyklicznych szkoleń, porad nt. procedury "Niebieskiej Karty", i zjawiska przemocy w rodzinie,
- b) przygotowanie odpowiednich materiałów informacyjno- edukacyjnych nt. infrastruktury placówek pomocowych (informatory, ulotki, plakaty), prowadzenie działalności informacyjnej nt. procedury "Niebieskiej Karty".
- c) prowadzenie działań terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie przy współpracy innych organizacji, instytucji.
- d) wspomaganie działalności instytucji, kościołów i związków wyznaniowych, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zdania w zakresie pomocy ofiarom przemocy

2. Zwiększanie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

- a) izolowanie sprawców od ofiar.
- b) oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie poprzez motywowanie ich i kierowanie do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych.
- c) udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów edukacyjnych;
- d) przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, stosującymi przemoc;
- e) kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego o podjęcie przymusowego leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu.

REALIZATORZY PROGRAMU

§7

1. Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- 1) Burmistrz Izbicy Kujawskiej
 - 2) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy Kujawskiej;
 - 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ;
 - 4) Placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego;
- 2. Partnerami w realizacji działań są:**
- 1) Policja;
 - 2) Sąd Rejonowy
 - 3) Prokuratura Rejonowa
 - 4) Poradnia psychologiczno – pedagogiczna
 - 5) Kuratorzy sądowi
 - 6) Organizacje pozarządowe
 - 7) Kościół
 - 8) Społeczność lokalna

TERMIN REALIZACJI.

§8

Termin realizacji programu obejmuje lata 2015- 2020.

MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU.

§9

Monitoring zapisów Programu, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy Kujawskiej. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany.

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.

§10

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
4. Usprawnianie systemu pomocy rodzinom dotkniętych przemocą.
5. Zwiększanie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
6. Zbudowania systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętych przemocą.
7. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.
8. Zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży dotyczących zagrożenia płynących z uzależnienia występującego problemu.
9. Zmniejszenie skali występujących w rodzinach dysfunkcji, wynikających z przemocy.

FINANSOWANIE PROGRAMU

§11

Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy Izbica Kujawska, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Zofia Warda